

Årsredovisning 2018

Folkhälsokommittén

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Verksamhet	5
2.1	Viktigaste händelserna under perioden	6
2.2	Verksamhetens miljöarbete	7
2.3	Folkhälsa	7
2.4	Mänskliga rättigheter och jämlik vård	7
2.5	Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete	7
2.6	Lärdomar/förbättringsområden efter genomförd intern kontroll 2018	7
2.7	Systematiskt förbättringsarbete	8
2.8	Inköp	8
3	Mål och fokusområden	9
3.1	Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen	9
3.1.1	Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland	9
3.1.2	Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska	9
3.1.2.1	Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv	9
3.1.3	Deltagandet i kulturlivet ska öka	11
3.2	En sammanhållen och tillgänglig hälso- och sjukvård som ges med högsta kvalitet och patientsäkerhet samt som alltid utgår ifrån den enskilda personens behov och erfarenheter	11
3.2.1	Den psykiska ohälsan ska minska och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom ska förbättras	11
4	Ekonomiska förutsättningar	13
4.1	Ekonomiskt resultat	13
4.1.1	Resultaträkning Regiongemensam verksamhet	13
4.1.2	Intäktsutveckling	13
4.1.3	Kostnadsutveckling	14
4.2	Åtgärder vid ekonomisk obalans	14
4.3	Eget kapital	14
4.4	Investeringar	14
5	Bokslutsdokument och noter	15
6	Övrig rapportering	16
6.1	Särskild återrapportering enligt beslut av regionfullmäktige	16

6.2	Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse.....	16
-----	---	----

Bilagor

Bilaga 1: BD+Noter folkhälsokommitten 2018

1 Sammanfattning

Folkhälsokommittén har enligt reglementet ett strategiskt och samordnande ansvar för Västra Götalandsregionens arbete med folkhälsa inom egen verksamhet, men också en viktig roll att stärka det långsiktiga folkhälsoarbetet i Västra Götaland. Social hållbarhet och en god och jämlik hälsa i befolkningen är en strategisk framtidsfråga, en grund för hållbar regional utveckling och en framgångsfaktor för hela regionen.

Tjänstepersonsstöd till folkhälsokommittén ges av avdelning folkhälsa, som är en del av koncernstab regional utveckling. Avdelningen ger även tjänstepersonsstöd till, och arbetar på uppdrag från, fem hälso- och sjukvårdsnämnder, regionstyrelsen och regionutvecklingsnämnden.

Folkhälsokommittén har under 2018 arbetat med följande prioriterade regionfullmäktigemål:

- Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska
- Den psykiska ohälsan ska minska och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom ska förbättras.

Huvudfokus och den viktigaste processen för folkhälsokommittén har varit samordningsuppdraget för *Handlingsplan Fullföljda studier 2017-2020*.

Viktiga händelser och utmaningar under året:

- Positiv respons och stort engagemang såväl internt som externt kring *Handlingsplan fullföljda studier* och VGR:s folkhälsoarbete i stort.
- Intensivt och växande samarbete med ett flertal kommuner kring psykisk hälsa och suicidförebyggande arbete i form av utbildningar och nätverk.
- Regeringsbeslut om ett nytt nationellt folkhälsomål och en målstruktur med åtta nya målområden.
- Besparingar på koncernkontoret som har påverkat förutsättningarna för att genomföra de uppdrag som avdelning folkhälsa har för folkhälsokommittén, regionutvecklingsnämnden, regionstyrelsen och de fem hälso- och sjukvårdsnämnderna.

I enlighet med beslut om ny politisk organisation för mandatperiod 2019-2022 avslutades folkhälsokommitténs uppdrag i samband med årsskiftet 2018/2019. Folkhälsokommittén ersätts av beredningen för folkhälsa och social hållbarhet som även inbegriper uppdrag kring VGR:s överenskommelse kring social ekonomi.

2 Verksamhet

Västra Götalandsregionen fungerar när det gäller folkhälsa som en länk mellan nationell och lokal nivå utifrån regeringens folkhälsomål *att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation*. Med utgångspunkt i det regionala målet *Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska* samverkar VGR med den lokala nivån och kommunerna i Västra Götaland.

Folkhälsa och jämlikhet i livsvillkor och hälsa berörs i de flesta av de 17 globala målen inom FN:s Agenda 2030. De mål som knyts allra närmast VGR:s folkhälsoarbete är:

- Mål 3: Att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar,
- Mål 4: Att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla, samt
- Mål 10: Att minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Folkhälsokommittén har under 2018 framför allt arbetat med de av regionfullmäktige prioriterade målen *Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska* samt *Den psykiska ohälsan ska minska och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom ska förbättras*.

Med stöd i den regionala utvecklingsstrategin VG2020 och regionfullmäktiges *Handlingsplan Fullföljda studier 2017-2020* har huvudfokus varit på processen kring att skapa förutsättningar för barn och unga att fullfölja sina studier. Fullföljda studier är en viktig förutsättning för en god och jämlik hälsa, för att tillgodose behovet av personal och kompetens i välfärden och för att uppnå visionen om det goda livet i Västra Götaland. För att påverka barn och ungas förutsättningar att fullfölja sin utbildning krävs såväl omfattande insatser inom VGR:s egen verksamhet som insatser i samverkan med andra aktörer. Kraftsamling fullföljda studier har sin grund i VG2020 och omfattar insatser i hela Västra Götaland. *Handlingsplan Fullföljda studier 2017-2020* är VGR:s konkretisering av egna insatser som bidrar till att skapa förutsättningar för barn och ungas skolframgång. En återrappport för 2018 samt plan för 2019 har godkänts av regionstyrelsen som även beslutat om rekommendationer för prioriterade utvecklingsinsatser i VGR:s verksamheter under det kommande året. Under 2018 har intensivt arbete pågått kring rekommendationer som bland annat jämlikt genomförande av hembesök från BVC, utveckling av sammanhållna barn-, elev- och ungdomshälsovård samt framtagande av en strategi för fysisk aktivitet.

Ett annat prioriterat område för folkhälsokommittén har varit psykisk hälsa och suicidprevention. Insatserna har utgått från *Folkhälsokommitténs handlingsplan för befolkningsinriktad suicidprevention 2018*. Ett intensivt och växande samarbete pågår med ett flertal kommuner kring psykisk hälsa och suicidförebyggande arbete i form av utbildningar och nätverk. Personal har utbildats till förstahjälpenstödare för psykisk hälsa samt instuktörer för Youth Aware of Mental health (YAM) som är ett program för skolelever som utvecklar färdigheter för att möta livets utmaningar och ökar kunskapen om psykisk hälsa.

En viktig uppgift för folkhälsokommittén och avdelning folkhälsa är att erbjuda kunskaps- och processtöd till Västra Götalands kommuner och de folkhälsostrategier som finns i länets alla kommuner/stadsdelar. Hälso- och sjukvårdsnämnderna har samverkansavtal kring

folkhälsa med kommunerna och dessa administreras av avdelning folkhälsa. Regelbundna nätverksmöten med information, dialog och utbildning genomförs för att skapa samordning och kraft i arbetet för en jämlik hälsa för hela befolkningen.

Folkhälsokommittén har under 2018 tagit beslut om projektmedel till 19 utvecklingsprojekt samt förmedlat organisationsbidrag till tre regionövergripande organisationer. Flera av dessa projekt är knutna till idéburna organisationer och många syftar till förbättrade förutsättningar för fullföljda studier samt fysisk aktivitet.

Med utgångspunkt i *Folkhälsokommitténs internationella strategi 2016-2018* har ett internationellt samarbete bedrivits inom framför allt *WHO Regions for Health Network (RHN)* och *EuroHealthnet* samt i ett nordiskt samarbete genom uppdrag från Vänregionkommittén. VGR folkhälsa ingår även i nationella och internationella nätverk kopplade till WHO Healthy Cities.

Utöver verkställande av folkhälsokommitténs *Mål och inriktning* ger avdelning folkhälsa tjänstepersonstöd till VGR:s fem hälso- och sjukvårdsnämnder samt regional utvecklingsnämnd (Sociala investeringsmedel, SIM). Avdelningen ansvarar även för Lärandecentrum Migration och Hälsa (LMH) på uppdrag av regionstyrelsen.

2.1 Viktigaste händelserna under perioden

Tre viktiga händelser/resultat under året:

- VGR:s arbete utifrån *Handlingsplan fullföljda studier 2017-2020* uppmärksammas såväl lokalt, nationellt som internationellt. Internt VGR är särskilt värt att nämna att regionstyrelsens rekommendationer skapat förutsättningar för utökad dialog och samverkan mellan regional utveckling/avdelning folkhälsa och hälso- och sjukvården.
- Riksdagen antog i juni 2018 ett nytt folkhälsomål, *att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation*, och en målstruktur med åtta målområden. Avdelning folkhälsa har varit delaktiga i förarbetet till propositionen och ser fram emot arbetet att driva implementeringen av den nya folkhälsopolitiken bland regionala och lokala aktörer i Västra Götaland.
- Västra Götalandsregionens folkhälsoarbete har uppmärksammats nationellt och internationellt bland annat genom föredragningar vid konferenser inom och utanför Sverige samt i artiklar i internationella tidskrifter. VGR har även under året varit värdar för Regions for healths:s årliga årsmöte och uppmärksammats i vårt vänregionsarbete där nordiska ministerrådet.

Utmaningar:

- Den besparing som genomförts på koncernkontoret har påverkat förutsättningarna för att genomföra de uppdrag som avdelning folkhälsa har för såväl folkhälsokommittén som regionstyrelsen, regionutvecklingsnämnden och de fem hälso- och sjukvårdsnämnderna.
- Folkhälsans inriktning att främja hälsa och förebygga ohälsa får en allt större betydelse för att minska belastningen på vården och bidra till arbetsför och anställningsbar befolkning. Därigenom stärks kopplingen till arbetet med omställning

av vården och det blir särskilt viktigt med goda förutsättningar för att arbeta tvärssektoriellt.

- Planen att samla resurser på koncernstab regional utveckling som arbetar kring social hållbarhet i en stor avdelning är en utmaning för 2019. Det finns behov av att gemensamt definiera området, hitta samordningsvinster och skapa en lednings- och organiseringsstruktur så att samorganiseringen inte sker på bekostnad av pågående folkhälsoarbete och arbete för mänskliga rättigheter som drivs i de två befintliga avdelningarna.

Behov av kompletterande beslut:

- *Folkhälsokommitténs handlingsplan för befolkningsinriktad suicidprevention* avser 2018 och förslag på ny handlingsplan kommer att läggas fram för beslut i början av året.
- Kompletterande beslut om finansiering och uppdrag kring VGR:s överenskommelse kring social ekonomi.
- Revidering av *Folkhälsokommitténs internationella strategi 2016-2018*.

2.2 Verksamhetens miljöarbete

Folkhälsokommittén har inga egna miljömål.

2.3 Folkhälsa

Folkhälsa är folkhälsokommitténs huvudsakliga ansvarsområde och beskrivs i årsredovisningen som helhet.

2.4 Mänskliga rättigheter och jämlik vård

Under året har folkhälsokommittén arbetat utifrån regionfullmäktiges mål att minska skillnader i livsvillkor och hälsa, där diskrimineringsgrunderna ligger som en förklaringsgrund.

Inom samordningsuppdraget för *Handlingsplan Fullföljda studier 2017-2020* och dess regionstyrelserrekommendationer är jämlik vård/jämlik hälsa mycket centralt.

Inom arbetet med *Lärandecentrum migration och hälsa (LMH)* fokuseras särskilt jämlika förutsättningar för personer med migrationsbakgrund.

2.5 Verksamhetens säkerhets- och beredskapsarbete

Det har inte funnits behov av något specifikt säkerhets- och beredskapsarbete för folkhälsokommittén utöver det som pågår och planeras övergripande för VGR samt för de nämnder som får tjänstepersonstöd av koncernkontoret.

2.6 Lärdomar/förbättringsområden efter genomförd intern kontroll 2018

Folkhälsokommittén har skapat rutiner för arbetet med intern kontroll, riskanalys och uppdatering av planen, i samband med att detaljbudgeten tas fram för kommande år.

Kontrollmomenten görs och rapporteras i möjligaste mån i samband med delårs-/årsrapportering, vilket förenklar det administrativa arbetet.

2.7 Systematiskt förbättringsarbete

Under 2018 har förbättringsarbete bland annat pågått inom följande områden:

- Fortlöpande arbete för att stärka implementeringen av koncernkontorets värdegrund med särskilt fokus på feed back.
- Utvecklingsarbete i syfte att öka användningen av uppdragshandlingar för avdelningen olika uppdrag.
- Ökad och förtydligad koppling mellan uppdrag/verksamhet och det nya nationella folkhälsomålet, de globala målen i Agenda 2030 samt styrande dokument för Västra Götalandsregionen.

2.8 Inköp

Information om den regiongemensamma inköspolicyn har spridits inom Koncernkontoret. Tillförlitliga uppgifter om avtalstrohet kan inte levereras då databasen inte är försörd med aktuella siffror. Tidigare mätning har visat god följsamhet till graden av leverantörstrohet och avtalsföljsamhet.

3 Mål och fokusområden

3.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen

3.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland

3.1.2 Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska

En arbetsför och välmående befolkning är en drivkraft för tillväxt och ger förutsättningar för kompetensförsörjning för såväl regionorganisationen som andra arbetsgivare och företag. Tillväxt och tillgång till arbete påverkar i sin tur hälsoläget bland invånarna.

Det nya nationella folkhälsomålet och dess åtta målområden som antogs i juni 2018 "att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation" samstämmer väl med regionens prioriterade mål.

Folkhälsokommitténs arbete löper i stort enligt plan och arbetet med fullföljda studier kan ses som ett exempel på hur det går att knyta samman Agenda 2030, det nationella folkhälsomålet, VG2020 och delar av omställningen inom hälso- och sjukvården. Bred samverkan med lokala, regionala, nationella och internationella aktörer är avgörande för måluppfyllelse.

3.1.2.1 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv

Aktiviteter utifrån folkhälsokommitténs Mål- och inriktning 2018-2020:

Övergripande process: Samordningsuppdrag Fullföljda studier

1. Samordna Västra Götalandsregionens arbete och leda den övergripande processen kring Kraftsamling för fullföljda studier.

Tillhandahålla samordnare för Handlingsplan fullföljda studier	PÅGÅR, huvudprocessledare fortsätter sitt uppdrag under 2019.
Bistå med stöd i arbetet för genomförande av beslutade rekommendationer för 2018	KLAR, fortsätter kring nya rekommendationer under 2019.
Följa upp Handlingsplan Fullföljda studier (aktivitetslista, rekommendationer mm)	KLAR, redovisat för regionstyrelsen december 2018.
Ta fram rekommendationer inför 2019	KLAR, sju rekommendationer beslutade av regionstyrelsen för 2019.
Ta fram aktivitetslista för perioden 2018/2019	KLAR, godkänd av regionstyrelsen december 2018.
Anordna folkhälsokommitténs februarikonferens på tema Fullföljda studier	KLAR, konferensen genomförd med drygt 400 deltagare, ny konferens planeras till 26/2 2019.
Administrera och utveckla webbplats vgregion.se/fullfoljdastudier	PÅGÅR, arbetet med webbplatsen fortsätter 2019.
Kommunicera fullföljda studier i interna och externa forum lokalt, regionalt, nationellt och internationellt	PÅGÅR, fortsätter 2019.
Genomföra återkommande seminarier för forskare och praktiker	KLAR, seminarium med tema migration och hälsa genomfört med cirka 80 deltagare, nya seminarier planeras för 2019.

Fokusområde: Skapa förutsättningar för trygga och goda uppväxtvillkor

1. Utveckla hälsofrämjande arenor för alla barn och särskilt de som lever med små resurser.

Inom delregionala familjecentralsnätverk verka för kvalitetssäkring och ökad samverkan mellan olika parter	KLAR, en Familjecentralsdags har genomförts i samarbete med representanter från Familjecentralernas Nätverk i Sjuhärad och Föreningen För Familjecentralers Främjande (FFFF).
Driva projekt Förskolan som resurs för barns välbefinnande, lärande och hälsa med kompetensutveckling till förskolepedagoger i samarbete med Göteborgs Universitet.	KLAR, grundprojektet är nu genomfört och avslutat, Projektet går nu in i implementerings- och handledningsfas.
Sprida erfarenheter från projekt Förskolan som resurs för barns välbefinnande, lärande och hälsa.	PÅGÅR, genomförd konferens med cirka 70 deltagare har bidragit till spridning inom projektkommunerna.
Bibehålla kontakt med Kultur i Väst.	EJ GENOMFÖRD pga. av prioritering utifrån besparingar på avdelning folkhälsa.
Lyfta fram den nationella satsningen Bokstart m.fl. goda exempel på samarbeten med bibliotek.	EJ GENOMFÖRD pga. av prioritering utifrån besparingar på avdelning folkhälsa.
Stödja VGR:s arbete med sociala investeringar samt utveckla arbetet med samhällsekonomiska kalkyler genom att implementera logikmodellen.	PÅGÅR, avdelning folkhälsa ansvarar för största delen av utveckling och administration kring sociala investeringsmedel. Arbetet fortsätter under 2019.
Bevaka att perspektiven ”jämlig hälsa” och ”barn och unga” tas omhand i relevanta regiongemensamma kunskapsunderlag.	PÅGÅR, fortsätter under 2019.

2. Systematisera och tillgängliggöra kunskap om barn och ungas hälsa och förutsättningar för goda uppväxtvillkor.

Genomföra förstudie av den tekniska lösningen för barnhälsovårdsregistret BHVQ	PÅGÅR, har fördröjts i väntan på upphandlingen av framtidens vårdinformationsmiljö. BHVQ omfattas inte av SKL:s budget för kvalitetsregister 2019.
Driva och delta i projektet Elevens hälsa i fokus kring uppbyggnad och implementering av en regiongemensam elevhälsodatabas	PÅGÅR, regiongemensamma elevhälsoenkäter har tagits fram, kvalitetsgranskats och lanserats. Under 2019 påbörjas en pilotstudie gällande digitaliseringen av enkäten samt upphandlingen av databasen.
Följa arbetet kring kohortstudien Unga i Västra Götaland	PÅGÅR, deltagit i workshop samt dialog kring preliminära resultat och behov av hälsodata bland barn och unga.

Fokusområde: Skapa förutsättningar för arbetsdeltagande

1. Utveckla insatser och identifiera framgångsfaktorer för att öka antalet personer som lämnar grund- och gymnasieskolan med godkända betyg.

Utveckla systematiserat erfarenhetsutbyte mellan kommunalförbunden och VGR samt mellan de stora regionövergripande projekten inom området fullföljda studier	KLART, nätverk är etablerade för regionövergripande projekt samt regionövergripande frågor kring fullföljda studier. Arbetet fortlöper under 2019 inom samordningsuppdrag fullföljda studier.
Ingå i styrgrupp för projektet Plug Innan som drivs av GR med finansiering från VGR	KLAR, deltagande i styrgrupp fortsätter under projekttiden.
Tillsammans med Högskolan Väst samfinansiera doktorandstudie kopplad till Plug Innan.	PÅGÅR, doktorand finns på plats och arbetet fortsätter under 2019.

2. Förbättra förutsättningarna för arbetsdeltagande för grupper som har bristande anknytning till arbetsmarknaden.

Delta i Regional samverkansgrupp (VG samverkan) inkl. beredningsgrupp och aktiviteter	PÅGÅR, fortsatt deltagande under 2019
Sammankalla Regionalt nätverk förtroendevalda i samordningsförbunden	EJ GENOMFÖRD, inga möten med nätverket har genomförts under 2018. Planeras att återupptas under 2019.
Kommunicera/informera om samordningsförbundens syfte samt aktuella frågor hos samordningsförbunden och dess huvudmän	KLAR, workshop med deltagande från VGR, samordningsförbunden och dess huvudmän och folkhögskolor har genomförts med cirka 35 deltagande.

Delta i Regional samverkansgrupp (VG samverkan) inkl. beredningsgrupp och aktiviteter	PÅGÅR, fortsatt deltagande under 2019
Delfinansiera forskarråd kopplat till Interkulturell dialog	KLAR, delfinansieringen kommer inte att fortsätta under 2019 utan avslutas 2018.
Delta i styrgrupp och arbetsgrupp för Interkulturell dialog samt arrangerande av årlig konferens	KLAR, arbetet avslutas under 2018 och kommer inte fortsätta 2019.
Utvecklingsarbete kring grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden	EJ GENOMFÖRD pga. av prioritering utifrån besparingar på avdelning folkhälsa.

Fokusområde: Skapa förutsättningar för åldrande med livskvalitet

1. Bidra till att fler grupper äldre är socialt delaktiga och upplever livskvalitet.

Slutföra hälsoekonomisk beräkning och kvalitativ beskrivning gällande effekter/nyttan av mötesplatser för äldre. Sprida resultatet från beräkningen samt lyfta fram exempel.	KLAR, rapport är sammanställd och spridd till kommunerna.
Sprida information om fallprevention till regionens verksamheter samt kommuner och ideell sektor	KLAR, information spridd till kommuner och idéburna organisationer kring kampanjen Balansera mera.
Initiera samverkan med ideella sektorn gällande fysisk aktivitet mot gruppen äldre	KLAR, fortsätter under 2019.

Fokusområde: Skapa förutsättningar för goda levnadsvanor

1. Öka förutsättningar för barn och unga som lever med små socioekonomiska resurser att ha goda levnadsvanor.

Öka kommunernas möjlighet/kunskap om tillgängliga data inom levnadsvaneområdet	PÅGÅR, fortsätter under 2019 kopplat till Hälsoläget samt regionstyrelserekommendationen Strategi för fysisk aktivitet inom fullföljda studier.
Ökad kunskap kring regeringens nya strategi kring kost och fysisk aktivitet. Vara behjälplig med framtagning av en regional strategi för fysisk aktivitet.	PÅGÅR, fortsätter under 2019 kopplat till regionstyrelserekommendationen Strategi för fysisk aktivitet inom fullföljda studier.
Utvärdering av "Familjecentralens matkasse"	PÅGÅR, fortsätter under 2019.
Projekt: Väl godkänt för skolmåltider	PÅGÅR, fortsätter under 2019.
Projekt: Skola i centrum/En Frisk Generation	PÅGÅR, fortsätter under 2019.

2. Systematisera, tillgängliggöra och utveckla kunskap om goda levnadsvanor.

Fortsätta samverkan mellan dagligvaruhandeln och Västra Götalandsregionen inom projekt Bra matval	KLAR, projektet är avslutat och redovisat för folkhälsokommittén.
Delta som medarrangör och medfinansier till tvådagarskonferensen forebygg.nu	PÅGÅR, ingen konferens 2018, planering pågår inför konferens 2019.

3.1.3 Deltagandet i kulturlivet ska öka

3.2 En sammanhållen och tillgänglig hälso- och sjukvård som ges med högsta kvalitet och patientsäkerhet samt som alltid utgår ifrån den enskilda personens behov och erfarenheter

3.2.1 Den psykiska ohälsan ska minska och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom ska förbättras

Det finns stora vinster, både mänskligt och ekonomiskt, med att främja psykisk hälsa samt så

tidigt som möjligt identifiera och med effektiva metoder behandla psykisk ohälsa. Forskning visar på ett samband mellan goda skolresultat och psykisk hälsa. Att misslyckas i skolan ökar risken för psykisk ohälsa samtidigt som psykisk ohälsa har en negativ påverkan på skolresultaten.

Aktiviteter utifrån folkhälsokommitténs Mål- och inriktning 2018-2020:

Fokusområde: Skapa förutsättningar för psykisk hälsa/suicidprevention

1. Förbättra förutsättningarna för den psykiska hälsan genom främjandeinsatser och jämställdhetsarbetet

Ge verksamhetsstöd till Tjejjouren Väst och samverka med dem inom uppdraget	PÅGÅR, verksamhetsbidrag även 2019.
Delta och bidra i Länsstyrelsens jämställdhetsnätverk	KLAR, fortsätter under 2019
Delta i VGR:s arbete för jämställd regional tillväxt	KLAR, inom nätverket har utbildningsinsatser och framtagande av en jämställdhetskarta genomförts
Kunskapssammanställning "Koppling mellan psykisk hälsa och skolresultat"	KLAR, kunskapssammanställning framtagen med hjälp av student

2. Öka kunskapen om förebyggande insatser inom området "Våld"

Sprida rapport om pågående arbete i kommunerna i Västra Götaland angående förebyggande av våld i nära relation samt ta initiativ till kunskapsseminarium om förebyggande av våld	KLAR, tre delregionala kunskapsseminarier med totalt cirka 90 deltagare har genomförts utifrån kartläggningen.
--	--

3. Utveckla arbetet för långsiktig befolkningsinriktad suicidprevention i Västra Götaland.

Stödja kommuner att bygga upp ett lokalt suicidpreventivt arbete, bilda nätverk och ta fram handlingsplaner	PÅGÅR, fortsätter under 2019. Tre delregionala konferenser och tre nätverksträffar har genomförts.
Stimulera implementering av suicidpreventiva metoder i skolan och för målgruppen 65 år och äldre	PÅGÅR, fortsätter under 2019. Flertal kommuner har utbildats inom metoderna YAM och MHFA.
Ta fram förslag på ett teknikbaserat suicidpreventivt stöd för aktörer inom offentlig och privat sektor, samt inom civilsamhället	EJ GENOMFÖRD pga. av prioritering utifrån besparingar på avdelning folkhälsa.
Fortsätta samverka med kunskapsstöd för psykisk hälsa samt vid behov svara upp mot nya samverkanspartner	PÅGÅR, fortsätter under 2019. Samverkan berör bland annat regional samordnare för suicidprevention och processledarskap för framtagande av en länsgemensam handlingsplan för suicidprevention.

4 Ekonomiska förutsättningar

4.1 Ekonomiskt resultat

Folkhälsokommittén har för 2018 tilldelats 45,9 mnkr i regionbidrag och av dessa medel har kommittén valt att avsätta 9,5 mnkr för utveckling av prioriterade områden som bidrar till minskade skillnader i hälsa och fullföljda studier. Inom ramen för utveckling av prioriterade områden finns också ett särskilt uppdrag från regionfullmäktige gällande suicidprevention.

Folkhälsokommittén har haft två utlysningstillfällen för projektansökningar med fokus på åtgärder för att stärka den jämlika hälsan.

På regionfullmäktiges uppdrag har kommittén fördelat organisationsbidrag på 10,8 mnkr till NTF, Kvinnojourer i Väst samt till Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland.

Folkhälsokommittén har för verksamhetsåret 2018 ett utfall i det närmaste i nivå med budget. Resultatet för året visar på ett mindre överskott på 400 tkr vilket härrör från budgetposterna *Folkhälsokommitténs arvoden och omkostnader*.

4.1.1 Resultaträkning Regiongemensam verksamhet

Årsvärden					
Resultaträkning (mnkr)	Utfall 1812	Budget 1812	Utfall 1712	Avvikelse budget/utfall	Förändring utfall/utfall %
Statsbidrag					
Övriga erhållna bidrag					
Försäljning av tjänster					
Försäljning av material och varor					
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	225,0%
Verksamheten intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	-218,2%
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-1,4	-0,9	-0,8	-0,5	70,6%
Köpt vård					
Läkemedel					
Lämnade bidrag	-22,8	-28,7	-19,6	5,9	16,4%
Verksamhetsanknutna tjänster	-0,2	0,0	-0,7	-0,2	-63,6%
Material och varor, inkl förbrukningsmaterial	-0,7	0,0	-0,6	-0,7	20,7%
Lokal- och energikostnader	-0,4	0,0	-0,3	-0,4	63,0%
Övriga tjänster, inkl konsultkostnader	-19,4	-16,0	-18,1	-3,4	7,3%
Övriga kostnader	-0,5	-0,2	-1,7	-0,3	-70,0%
Avskrivningar					
Verksamhetens kostnader	-45,4	-45,8	-41,7	0,4	9,0%
Regionbidrag	45,9	45,9	45,0	0,0	2,0%
Finansiella intäkter/kostnader					
Resultat	0,4	0,0	3,2	0,4	

4.1.2 Intäktsutveckling

Folkhälsokommitténs intäkter har baserats på fastställt regionbidrag.

4.1.3 Kostnadsutveckling

Folkhälsokommitténs kostnader har följt den fastställda budgeten.

4.2 Åtgärder vid ekonomisk obalans

Folkhälsokommittén visar en ekonomi i balans.

4.3 Eget kapital

Folkhälsokommittén har inte nyttjat något eget kapital under året.

4.4 Investeringar

Folkhälsokommittén har inte gjort några investeringar under 2018.

5 Bokslutsdokument och noter

Se bilaga.

6 Övrig rapportering

6.1 Särskild återrapportering enligt beslut av regionfullmäktige

6.2 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse

Samordningsuppdrag Handlingsplan fullföljda studier 2017-2020

Regionfullmäktige antog 2017-01-31 *Handlingsplan fullföljda studier 2017–2020* och gav folkhälsokommittén i uppdrag att samordna och återrapportera det övergripande arbetet utifrån handlingsplanen. Samtidigt beslutades att berörda nämnder, styrelser och kommittéer ansvarar för genomförandet inom sina ansvarsområden.

I handlingsplanen identifieras fem delområden där regionen inom sitt uppdrag kring hälso- och sjukvård, kultur och regional utveckling har möjlighet att påverka barn och ungas möjligheter att uppnå fullföljda studier.

1. Främja långsiktig och hållbar samverkan mellan olika samhällsaktörer
2. Främja psykisk hälsa och motverka konsekvenser av psykisk ohälsa
3. Minska de negativa effekterna av ogynnsamma livsvillkor och levnadsvanor
4. Stimulera intresset för studier
5. Skapa förutsättningar för goda skolresultat för ungdomar med migrationsbakgrund

Folkhälsokommittén överlämnade under hösten följande till regionstyrelsen:

- *Återrapport 2018* som redovisar aktiviteter och utvecklingsarbeten som genomförts av verksamheterna under det gångna året inklusive arbetet utifrån de rekommendationer som regionstyrelsen valde att ställa sig bakom hösten 2017.
- *Genomförandeplan och rekommendationer 2019* som innehåller processledningens genomförandeplan för 2019, ett upprättad aktivitetslista 2018/2019 samt förslag på rekommenderade utvecklingsområden för det fortsatta arbetet.

Återrapporten och Genomförandeplanen inklusive rekommendationerna återfinns på www.vgregion.se/regional-utveckling/verksamhetsomraden/folkhalsa/kraftsamling-fullfoljda-studier/dokument/

Regionstyrelsen beslutade 2018-12-11 att rekommendera nämnder, styrelser och beredningar att genomföra utvecklingsinsatser inom följande områden 2019:

Delområde 1 Samverkan:

- *Pilotarbete för sammanhållen barn-, elev- och ungdomshälsovård*

Delområde 2 Psykisk hälsa:

- *Säkerställa och utveckla genomförandet av hembesök från BVC*
- *Utveckla arbetssätt, rutiner och användning av SIP/Västbusplan*

Delområde 3 Livsvillkor och levnadsvanor:

- *Skapa en strategi för VGR:s insatser för att öka barn och ungdomars fysiska aktivitet*

Delområde 4 Stimulera intresse för studier:

- *Stärka förutsättningarna för samtliga folkhögskolor genom att inrätta deltagarstödsteam med psykosocial- och specialpedagogisk profession*
- *Språkutveckling och läsning*

Delområde 5 Migration och utbildning:

- *Mentorer för ungdomar i riskzon för skolavhopp*

Folkhälsopris

Inför valet av folkhälsopristagare inkom cirka sextio ansökningar och av dessa utsåg folkhälsokommittén Borås Fältrittklubb till pristagare. Vinnarmotiveringen är: *”Med kunskap och engagemang visar Borås Fältrittklubb att landets näst största ungdomsidrott inte endast handlar om ridning utan även en hälsofrämjande arena där alla är välkomna. Med värme och respekt för människans samspel med hästen, visar klubben vägen för insiktsfulla och stärkande möten i stallet för barn och unga med psykisk ohälsa.”*. Folkhälsopriset 2018 delas ut på regionfullmäktiges sammanträde den 29 januari 2019.

Ekonomiskt stöd

Folkhälsokommittén beslutar om projektstöd två gånger varje år, en gång på våren och en gång på hösten. Under året har kommittén beslutat om stöd till följande projekt:

- Integrera mera, ensamkommande nyanlända flickor, Trollhättans kommun (år 1 av 2)
- Girls in sports, Göteborgs universitet (år 1 av 3)
- Tynnereds sagocafé, Stadsdelsförvaltning Västra Göteborg (år 1 av 3)
- Jämlikt lärande, Orust kommun (år 2 av 2)
- Väldsförebyggande arbete med genusperspektiv, Fyrbodals kommunalförbund (år 3 av 3)
- Gränslös idrott, Västra Götalands Idrottsförbund (år 3 av 3)
- Gränslös idrott 2.0, Västra Götalands Idrottsförbund (år 1 av 3)
- Kompetensprojektet, Angereds Stadsdelsförvaltning (år 1 av 3)
- Ungas psykiska hälsa, Mölndals stad, (år 1 av 3)
- Hur möter vi olika och särskilda behov i folkbildningen (nytt 2019)
- Ny resurs, Göteborg united volleyboll (år 1 av 1)
- Barns rätt till kroppslig/personlig integritet, Fyrbodals kommunalförbund (år 1 av 2)
- E-sport och hälsa, Sveriges Blåbandsungdom, Skaraborgs SUB-distrikt (år 2 av 3)
- Fritidslots, Mölndal stad (år 2 av 3)
- Folkbildning och föreningsliv - 2 nyckelspelare i integrationsarbetet:
  - Mosaikfabriken, NBV Väst (år 3 av 3)
  - Hjälmarets folkhögskola (år 3 av 3)
  - Ljungskile folkhögskola (år 3 av 3)
  - Studieförbundet Sjuhärad (år 3 av 3)
  - VGB - samordning av integrationsprojekt (år 3 av 3)

Organisationsbidrag har utbetalats till NTF Västra Götaland (NTF Skaraborg, NTF FyrBoDal, NTF Väst), Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland och Kvinnojourer i Väst.

Ekonomisk uppföljning utifrån ansvar

	Utfall ack	Budget ack	Avvikelse ack	Budget helår
85200 Folkhälsokommittén Arvoden	-493	-700	207	-700
87000 Folkhälsokommitténs kansli	29 802	29 679	123	29 679
87001 Utv prioriterade områden	-9 616	-9 500	-116	-9 500
87003 Projektmedel	-7 142	-6 500	-642	-6 500
87006 Organisationsbidrag	-10 784	-10 784	0	-10 784
87007 Uppdragsverksamhet	-1 241	-1 895	654	-1 895
87008 Folkhälsokommitténs omkostn	-123	-300	177	-300
89999 Balansansvar Folkhälsokom.	0	0	0	0
Summa	403	0	403	0